

Luottamushenkilön käsikirja Loviisaan, valtuustoaloite

KV 15.04.2026 § 48

Puheenjohtaja ilmoitti, että allekirjoittaneet valtuutetut (ensimmäinen allekirjoittaja Anni Kulmala) olivat ennen kokousta ilmoittaneet haluavansa jättää seuraavan aloitteen:

Luottamushenkilön käsikirja Loviisaan, valtuustoaloite

Esitämme, että Loviisan kaupunki laatii Luottamushenkilön käsikirjan kaikkien luottamushenkilöiden perehdytyksen tueksi. Käsikirja laaditaan digitaalisena sisältönä tai PDF-asiakirjana (ei painokuluja) ja asetetaan avoimesti saataville kaupungin verkkosivuille.

Käsikirja edistää Loviisan tavoitetta kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa.

Paikallisdemokratia toimii parhaiten, kun kaikilla on tosiasiallinen mahdollisuus osallistua. Ensikertalaisvaltuutettujen valtuustotyön onnistuminen ei saa riippua siitä, onko heillä henkilökohtainen tukiverkosto politiikassa. Kuntakohtaiset käytännöt myös eroavat toisistaan, joten käsikirja olisi hyvä tuki kaupungin tarjoamien koulutusten lisäksi.

Etenkin nuoret äänestäjät ja ehdokkuutta harkitsevat kokevat usein kunnallispolitiikan etäiseksi ja vaikeaselkoiseksi. Nuorten ääni paikallisessa päätöksenteossa on kuitenkin välttämätöntä kaupungin pitkäjänteiselle kehittämiselle ja tulevaisuudelle. Yhtenäinen, julkinen käsikirja on rakenteellinen tapa toteuttaa tasa-arvon periaatetta.

Käsikirja sisältäisi esimerkiksi:

- Loviisan kaupunki ja päätöksentekorakenne
- Kaupunginvaltuusto: tehtävät, kokouskäytännöt, sähköiset järjestelmät (CloudMeeting, Dynasty)
- Kaupunginhallitus
- Loviisan lautakunnat ja muut toimielimet
- Luottamushenkilön oikeudet ja velvollisuudet: lakiperusta, esteellisyys, sidonnaisuusilmoitukset, vaitiolovelvollisuus
- Taloudelliset etuudet: kokouspalkkiot, ansionmenetyskorvaukset, kilometrikorvaukset, lastenhoitokustannusten korvaaminen kokousten ajalta
- Käytännön muistilista: verokortti, tunnusten aktivointi, laitteet, kokousilmoittautumiset, yhteystiedot
- Viranhaltijat ja johtoryhmä
- Viestintä ja tiedonhallinta: sosiaalinen media, asiakirjajulkisuus, tietoturva
- Hyödylliset linkit ja yhteystiedot

Vastaavia käsikirjoja on laadittu mm. Lempäälän, Raahen ja Tampereen kaupungeissa sekä Pirkanmaan ja Satakunnan hyvinvointialueilla. Asiakirjaa päivitetään tarpeen vaatiessa. Kerran rakennettu pohja palvelee jokaista uutta valtuustokautta, eikä se vaadi erillistä budjettimäärärahaa.

Liite

Luottamushenkilön käsikirja Loviisaan, valtuustoaloite

Päätös Kun aloite oli jätetty, lähetettiin se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi hallintosäännön 136. §:n mukaisesti.

KH 05.10.2026 § 280

Valmistelija Hallintoasiantuntija Antton Vuolle

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 15.4.2026 § 48 on jätetty valtuustoaloite, joka lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi hallintosäännön (KV 25.6.2025 § 108) 136 §:n mukaisesti.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kaupungissa laadittavaksi käsikirjan luottamushenkilöiden perehdytyksen tueksi ja päätöksenteosta viestimiseksi.

Kaupungeja ja kuntia koskeva sääntely, valtuutettujen asema ja kunnalliset toimielimet ovat pääpiirteittäin samanlaisia kaikkialla Manner-Suomessa. Esimerkiksi Kuntaliitto on tuottanut runsain määrin asiantuntevasti laadittua ja julkisesti saatavilla olevaa materiaalia valtuutettujen työskentelyn tueksi. Organisaatiokohtaiset tiedot ja toimintatavat, jotka liittyvät esimerkiksi kaupungin organisaatorakenteeseen tai hallintosääntöön, ovat jo nykyisellään saatavilla kaupungin verkkosivustolta. Kaupunginvaltuuston tai muiden toimielinten päätöksenteon toimintakulttuuri sekä käytännön toiminta esimerkiksi kaupungin tietoteknisissä järjestelmissä taas ovat luonteeltaan ajassa eläviä asioita, joiden käsittely on luontevinta valtuustokauden alussa annettavassa koulutuksessa. Näihin voidaan tarpeen mukaan myös palata valtuustokauden mittaan toimielimen kesken tai kahdenkeskisesti viranhaltijoiden kanssa.

Kaupunginhallitus pitää arvokkaana aloitteessa esitettyjä päämääriä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien varmistamiseksi ja toteaa, että jatkossakin on aiheellista järjestää valtuutetuille koulutusta sekä tukea luottamushenkilötyöhön.

Edellä kuvatuista syistä kaupungissa omalla työllä laadittu käsikirja tuottaisi vain rajallisesti lisäarvoa suhteessa sen vaatimaan panostukseen. Käsikirjan toteuttamisen sijaan kaupunginkanslia koostaa yhteen ja jakelee valtuutetuille kokoelman hyödyllisiä ja luottamustehtävässä toimimista tukevia materiaaleja.

Liite
Luottamushenkilön käsikirja Loviisaan, valtuustoaloite

Esittelijä Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Ehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi aloitteeseen annetun vastauksen, jonka mukaan aloite ei johda toimenpiteisiin ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös Päätös ehdotuksen mukainen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

KV 14.10.2026
445/00.01.02/2026

Liite
Luottamushenkilön käsikirja Loviisaan, valtuustoaloite

Ehdotus Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi aloitteeseen annetun vastauksen, jonka mukaan aloite ei johda toimenpiteisiin ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös